

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۲/۱۲/۰۷

ولي الله ملكزی

سپيڅلي کرکه !؟

(د نفرتونو د تيارو له ډاره - په زړه کي پټ د ميني لمر گرځوو)
لکه د هرې ورځې په څير، د لمر وړانگو به د پامير، تور غر او سپين غر په پراخو ورشو گانو خپله لمن وغوروله.

او ماښام به سپورمې د اسمان له گريوانه سر راپورته کړ؛ په څوارلسمې شپې به يې د مستې پيغلې په څير، چټې مخ نيولې او ميينانو ته سترگکونه وهل. خو په نهه ويشتمې شپې به د زړې جادوگرې په شان، ترې تم او له سترگو پناه شوه.

شاعرانو به په ځنگل کي خيالي جونگرې او د سيند په غاړه د سپينو شگو څخه محلونه جوړول. بنکته په اباسين کي، د هندوکش له سپينو واورو څخه را بهيدلو او بنکو به موجونه وهل. بناورونکو به په چينارونو او سپينو کوټرو د سخي په گومبز غومبر اچولې وو.

چم په چم د امن سندرې وه. د چارگل، اوربل او چپه کاکول خبرې د کليوالو نقل او پتاسې وې. جينکو به د چيندرو لوبې کولې؛ پيغلو به له کشمالو څخه منجبلې جوړولې او منگي په سر به گودرونو ته رهي وې. ځوانانو به په حجرو کي تر نيمو شپو د سينار، منگي او رباب نغمې غږولې.

په ټولني باندې د درې گوني مثلث (خان، ملک او ملا) راج وو. بلې، د فقر او بيوزلي دسترخوان له واخانه تر زابلې او له تورغوندي تر تورخم غورږدلې وو؛ خو د هر چا حد او سرحد معلوم وو.

که کوم سرسبيله او کوڅه ډب به ناغیري وکړه، نو د سپين رپيرو خبره به د کاني کرښه وه. د محراب او منبر تقدس هم خوندي وو. د جمعي په خطبې کي به د المتوکل علی الله، محمد ظاهر شاه نوم په ډير درنښت سره يادیده او د (السُّلْطَانُ ظِلُّ اللهِ) مقوله به يې لازمي برخه وه.

مور ټول په دې باور يو چې د سلطنت دوره هيڅکله هم نمونه ايي او مثالي نه وه. ولي هر افغان خپل ځان د دې واحد ملت د تنستي تار گڼلو.

خو دريغه دريغه! اول د ۱۳۵۲ کال د چنگاښ په شپږ ويشتم سهار او بيا د ۱۳۵۷ کال د غوايي په اووم ماښام، دغه د مودو مودو تسلسل مات شو او د وينو او باروتو سودا گرو خپل مارکيت پرانيست.

کوڅه په کوڅه به، د هورا او تکبير زمزمې وې. لښ، خميني او مرحوم حسن البناء زموږ د تاريخي مشرانو، ځای ناستي شول.

په برې خوا کي د کور، کالي، ډوډۍ، انسان نوين، اخلاق شوروي، مارکسيزم، اشرار او د اخوان الشياطين شعارونه دومره سترغ وو چې د کڼو غوږونه يې هم تخنول. او په کوزې خوا کي ځيني جنابان د بخاری، کشمير، فلسطين او چيچين د آزادولو مستې څپې لاهو کړي وو.

ناڅاپه، افراطي فکر او اجنبي کلتور، زموږ د ولس ترمنځ د ذوالقرنين ديوالونه هسک کړل. نفرت دومره غالب شو چې پلار د خپل زوی سيني ته پاپشه ونيوله چې ته ملحد يې او نامراده زوی خپل پلار پولیگون ته حواله کړ چې ته موحد يې.

يوآځې د کابل په جگړو کي چې زه يې عيني شاهد يم؛ شپيته زره کابلين د هوس نذرانه شول. په همدې نيمې پيرې کي، نور قومونه مريخ ته د سفر او د سمندر تل ته د کوزيدو په تکل وو؛ خو مور د بمونو، غمونو، هجرتونو او شهادتونو د تاريخ فصلونه ليکل.

درويزي، رقص مرده، د سينو غوڅول او په لغړو لفظونو باندې د شخصيت وژني وبا، زموږ په کلتور باندې يرغل راوړ.

افغان، افغانستاني شو؛ د فدراليزم غوښتنه برملا شوه او دا دې خبره د ايالات متحده خراسان پولو ته ورسیده.

د پاڼو شميره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دلپکنې د ليکنيزې بني پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکي په څير و لولئ

د الله په دين او د باورمندو انسانانو په قانون کې، کرکه مطلقا چټلي او يوه روحي ناروغي ده. نو راکړئ چې د شعار په ځای، د شعور لاره خپله کړو. راکړئ چې اول خپل، راخپل کړو؛ بيا پرديپالو ته په عمل کې ثابته کړو چې کرکه سپيڅلتيا نه لري.

د غوره اخلاقو او رحمت ستر سمبول، حضرت محمد (ص) د خپلي لارې لارويانو ته داسې توصيه کوي: (يا مَعَاذَ، يَسِّرَا وَ لَا تُعْزِرَا - اى معاذه! ته او ملگرى دې له خلکو سره نرمي وکړئ او پام چې کرکه او نفرت خپور نه کړئ).

د نيکمرغۍ او انساني ارتقاء سفر هلته پيل کيږي؛ کله چې درد په هيلې او کرکه په مينې بدله شي. ځکه مينه د جليل او کرکه د قابيل صفت دى. څومره به ښه وي که دا سفر، همدا گړى پيل کړو؟

پاملرنه: که قدرمند لوستونکي وخت او علاقه لري، نو کولاي شي چې د ملکزي نورې ليکنې، څيړنې او ويديوگانې د هغه په فيسبوک، لنکد ان او د يوټيوب په چينل کې ولولي او وگوري. ادرس يې دا دى: [Wali Malakzay](mailto:Wali_Malakzay)

د پاڼو شميره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de يادونه: دليکنې د ليکنيزې بني پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په ځير و لولئ